

FISIOTERÀPIA EN ESPECIALITATS CLÍNiques II

Dades generals

- **Descripció:** Aquesta assignatura basa els seus continguts en les afeccions neurològiques i el seu tractament de fisioteràpia. Abarca els processos neurològics de malalties degeneratives i de lesions cerebrals adquirides. També dedica una unitat didàctica a la neurologia infantil i els processos patològics del desenvolupament psicomotor. Integra altres unitats didàctiques dedicades a la geriatría, tractament del sol pelvià, tractament dels grans cremats i tractament dels pacients amputats.
- **Crèdits ECTS:** 8 OBLIGATÒRIA
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** Gens (0%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** Competència Bàsica (10%)
- **Durada:** Anual
- **Curs:** 3r
- **Professorat:** Yolanda Vergés Forés; Joaquim Renau Bahima; Alba Aixendri; Laura Miralles de Cid i Abraham Batalla

Competències

Competències específiques:

A25 Valorar l'estat funcional del pacient / usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials, per a això haurà de: a) rebre el pacient, recollir i valorar les dades subjectives manifestades per l'usuari i / o les persones significatives del seu entorn; b) aplicar els procediments adequats de valoració en fisioteràpia, la qual cosa inclou executar les proves elèctriques i manuals destinades a determinar el grau d'afectació de la innervació i de la força muscular, les proves per determinar les capacitats funcionals, l'amplitud del moviment articular i les mesures de la capacitat vital; c) identificar les dades i descriure les alteracions, limitacions funcionals i discapacitats trobades reals i potencials, d) registrar de forma sistemàtica les dades significatives de la informació recollida i expressar de forma correcta en la història clínica de fisioteràpia.

A27 Dissenyar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia. Elaborar un Pla específic d'Intervenció de Fisioteràpia utilitzant habilitats de resolució de problemes i raonament clínic: d'acord amb els recursos disponibles; formulant els objectius d'intervenció amb l'usuari i, si escau, amb les persones significatives del seu entorn, recollint les seves expectatives respecte a l'atenció, seleccionant els protocols o procediments més adequats a l'atenció planificada i atenent els criteris d'adequació, validesa i eficiència.

A28 Executar, dirigir i coordinar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia, atenent al principi de la individualitat de l'usuari i utilitzant les eines terapèutiques pròpies de la fisioteràpia, és a dir, el conjunt de mètodes, procediments, actuacions i tècniques que mitjançant l'aplicació dels mitjans físics curen, recuperen, habiliten, rehabiliten, adapten i readaptar les persones amb deficiències, limitacions funcionals, discapacitats i minusvalideses; prevenen les malalties i promouen la salut a les persones que volen mantenir un nivell òptim de salut. Això implica establir i aplicar els mitjans físics terapèutics en els tractaments que es presten als usuaris de totes les especialitats de medicina i cirurgia on sigui necessària l'aplicació dels mitjans esmentats. Dissenyar i aplicar exercicis terapèutics, amb mètodes especials, per a les malalties i lesions cardiorespiratòries, ortopèdiques, traumatològiques, pediàtriques, reumatològiques, geriàtriques, neurològiques, pneumòleg, esportives, així com per les alteracions del raquis, la incontinència urinària i fecal i els exercicis maternals prepart i postpart. Dissenyar i aplicar els procediments de cinesiteràpia, mobilització, manipulació, massoteràpia, teràpia manual, osteopatia, quiropràxia i la resta de tècniques manuals. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats de electroteràpia,

termoteràpia i crioteràpia, fototeràpia, ultrasonoteràpia, vibroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia i pressoteràpia. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats d'hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, etc. Dissenyar i aplicar les diverses modalitats dels mètodes i tècniques terapèutiques reflexes així com d'altres teràpies manuals específiques, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia. Establir i aplicar el tractament en grups a usuaris amb problemes similars. Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació. Prevenir i evitar els riscos en l'aplicació del tractament. Establir el pla de pautes que ha de seguir durant el tractament.

A29 Avaluar l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament de fisioteràpia amb relació als objectius marcats i als criteris de resultats establerts. Serà necessari: definir i establir els criteris de resultats, realitzar la valoració de l'evolució del pacient / usuari, redissenyar els objectius segons la valoració, si cal, i adequar el pla d'intervenció o tractament als nous objectius, si escau.

A31 Proporcionar una atenció de fisioteràpia de manera eficaç, atorgant una assistència integral als pacients / usuaris, per la qual cosa serà necessari interpretar les prescripcions facultatives; preparar l'entorn en què es durà a terme l'atenció de fisioteràpia perquè sigui confortable, mantenir informat al pacient del tractament que se li aplica, explicant les proves i maniobres que se li practiquen, la preparació que requereixen i demanar-li que col·labori en tot moment, registrar diàriament l'aplicació de l'atenció en fisioteràpia, l'evolució i els incidents, identificar signes i símptomes d'alteració de les funcions biològiques relacionats amb l'atenció de fisioteràpia, controlar i interpretar els signes vitals durant l'execució del tractament diari, orientar les activitats i l'actuació en relació als pacients / usuaris, del personal no sanitari i subaltern, i avaluar la pròpia atenció proporcionada als pacients / usuaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer el procés d'envelliment.
2. Conèixer els sistemes de classificació de la gent gran.
3. Conèixer la patologia de l'envelliment.
4. Conèixer les característiques i els problemes del pacient amputat, i saber aplicar les tècniques adequades.
5. Conèixer el procés de l'embaràs i el part.
6. Saber dissenyar i aplicar el pla de tractament pel pre-part, part i post-part.
7. Conèixer les causes d'incontinència.
8. Conèixer i saber aplicar les tècniques de Fisioteràpia en els pacients amb incontinència d'orina i fecal.
9. Conèixer les característiques del pacient neurològic adult i pediàtric.
10. Conèixer els fonaments de la psicomotricitat i desenvolupament del nen.

Continguts

UNITAT DIDÀCTICA I: AMPUTATS

- 1 TRACTAMENT DE FISIOTERÀPIA EN EL PACIENT AMPUTAT
- 2: APLICACIÓ PRÀCTICA DEL TRACTAMENT DE FISIOTERÀPIA EN EL PACIENT AMPUTAT

UNITAT DIDÀCTICA II: FISIOTERÀPIA EN GERIATRIA

1. INTRODUCCIÓ A LA GERIATRIA
- 2 NIVELLS ASSISTENCIALS EN GERIATRIA
- 3 AVALUACIÓ GERIÀTRICA INTEGRAL (AGI)
- 4 SÍNDROMES GERIÀTRICS
- 5 DEMÈNCIES

UNITAT DIDÀCTICA III- FISIOTERÀPIA PEDIÀTRICA

1. GENERALITATS DE LA FISIOTERÀPIA PEDIÀTRICA

- 1.1 Concepte i funcions.
- 1.2 Processos d'atenció pediàtrica
- 1.3 Desenvolupament motriu
- 1.4 Adquisició del control postural i de l'equilibri
- 1.5 Valoració del desenvolupament del nen amb problemes neuromotrius
- 1.6 El Joc com a eina terapèutica

2. NENS PREMATURS

- 2.1 Concepte
- 2.2 Classificació
- 2.3 Patologia i clínica associada
- 2.4 Objectius i tractament

3. PARALISIS CEREBRAL INFANTIL

- 3.1 Concepte de malaltia motriu cerebral.
- 3.2 Alteracions comuns en la PCI.
- 3.3 Problemes associats.
- 3.4 Valoració del nen afectat.
- 3.4 Objectius i estratègies terapèutiques.

4. ELS NENS PLURIDEFICIENTS

- 4.1 Concepte
- 4.2 Valoració i interacció.
- 4.3 Estimulació multisensorial – Snoezelen.
- 4.4 Perfil sensorial
- 4.5 Aula d'estimulació multisensorial

5. ESPINA BÍFIDA

- 5.1 Concepte
- 5.2 Tipus
- 5.3 Complicacions
- 5.4 Valoració
- 5.5 Nivell d'afectació
- 5.6 Intervenció terapèutica

6. TORTICOLIS MUSCULAR CONGÈNITA

- 6.1 Concepte
- 6.2 Clínica
- 6.3 Diagnòstic
- 6.4 Intervenció terapèutica

7. PARALISIS BRAQUIAL OBSTÈTRICA

- 7.1 Concepte
- 7.2 Clínica
- 7.3 Classificació
- 7.4 Tractament global
- 7.5 Aboradatge terapèutic

8. ALTRES TÈCNIQUES

- 8.1 Equinoteràpia
- 8.2 TAG
- 8.3 Halliwick
- 8.4 Estimulació multisensorial

UNITAT DIDÀCTICA IV- FISIOTERÀPIA NEUROLÒGICA

- 1.1 Concepte de neurorehabilitació.
 - 1.1.1 Concepte de discapacitat motriu/ Diversitat Funcional.
 - 1.1.2 Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF) - OMS
 - 1.1.3 Descripció de les principals limitacions dels pacients neurològics
- 1.2 Examen neurològic i proves complementàries per al diagnòstic clínic
 - 1.2.1 Importància del ús de les escales estandarditzades, planificació i avaluació del tractament
- 1.3 Enfoc multidisciplinari
- 2 FISIOTERÀPIA EN ELS ACCIDENTS CEREBROBASCULARS (ICTUS)
 - 2.1 Tipus d'ictus. Pronòstic.
 - 2.2 Valoració del pacient amb ictus
 - 2.3 Tractament de fisioteràpia en pacients afectats d'ictus
- 3 FISIOTERÀPIA EN LA MALALTIA DEL PARKINSON
 - 3.1 Clínica característica del Parkinson
 - 3.2 Valoració del pacient amb Parkinson
 - 3.3 Tractament de fisioteràpia en els diferents estadis.
- 4 FISIOTERÀPIA EN ELS T.C.E.
 - 4.1 Valoració del pacient amb TCE
 - 4.2 Tractament del pacient amb TCE
- 5 FISIOTERÀPIA EN L'ESCLEROSIS MÚLTIPLE I MALALTIES DE LES MOTONEURONES
 - 5.1 Abordatge terapèutic del pacient amb EM
 - 5.2 Abordatge terapèutic del pacient amb ELA
- 6 FISIOTERÀPIA EN LES POLINEUROPATIES
 - 6.1 Tractament de fisioteràpia en les polineuropaties
- 7 FISIOTERÀPIA EN LES LESIONS MEDULLARS
 - 7.1 Valoració motora i sensitiva
 - 7.2 Problemes associats
 - 9.2.1 Incontinència
 - 9.2.2 Problemes respiratoris
 - 7.3 Tractament de fisioteràpia de les lesions medul·lars en les diferents etapes
 - 7.4 L'esport com a rehabilitador en els malalts medul·lars

UNITAT DIDÀCTICA V: FISIOTERÀPIA EN LES DISFUNCIONS DEL SÒL PELVIÀ

- 1 UNITAT FUNCIONAL LUMBOSACROCCIGI
- 2 BIOMECÀNICA DE LA MUSCULATURA RESPIRATÒRIA
- 3 DIAFRAGMA I SÒL PÈLVIC. CONCEPTE DELS 5 DIAFRAGMES.
- 4 VALORACIÓ I TRACTAMENT DE LES DISFUNCIONS ARTICULARS, MUSCULARS I NEUROLÒGIQUES DE LA CINTURA PÈLVICA.
- 5 TRACTAMENT FISIOTERAPÈUTIC PRE I POST PART

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Classes magistrals	48	60	108
Seminaris	4	4	8

Classes Pràctiques	4	8	12
Prova d'avaluació	4	18	22
Total	60	90	150

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Activitat d'avaluació	Competència	Descripció de l'activitat	%
Unitat I, II i III	A25 A27 A29 A30	Es realitza un examen individual per a cada unitat. Els exàmens poden contenir preguntes tipus test de 4 respostes amb sols una possible resposta correcta, la pregunta incorrecta resta 0,33. També pot tenir preguntes curtes i resolució de casos clínics. Cada professor farà una descripció del seu examen abans d'acabar les seves classes, on podrà incloure una avaluació pràctica si ho creu necessari. Avaluació contínua gener.	50%
Unitat IV i V	A25 A28 A29 A30	Els exàmens poden contenir preguntes tipus test de 4 respostes amb sols una possible resposta correcta, la pregunta incorrecta resta 0,33. També pot tenir preguntes curtes i resolució de casos clínics. Avaluació continua juny.	50%

AVALUACIÓ CONTÍNUA: (Gener i Juny)

-Les unitats I, II i III s'avaluaran al Gener segons calendari d'exàmens.

-Les unitats IV i V s'avaluaran al Juny segons calendari d'exàmens.

-Valor de les Unitats en la nota final.

-Unitat I	5%
-Unitat II	20%
-Unitat III	25%
-Unitat IV	25%
-Unitat V	25%

-Per poder realitzar la nota final totes les unitats tenen que estar aprovades amb un mínim de 5.

-Les classes pràctiques són obligatòries. És necessari presentar justificant sinó s'assisteix a classe, en cas de no fer-ho no es podrà seguir l'avaluació continuada, s'haurà d'examinar en l'avaluació final de tot el contingut de l'assignatura, teòric i pràctic. En cas de superar el 20% d'absències, tot i ser justificada, no es podrà acollir tampoc a l'avaluació continuada i s'haurà d'avaluar de tota l'assignatura a l'avaluació final.

AVALUACIÓ FINAL

-Els alumnes que no hagin superat l'avaluació contínua de gener i/o de juny, hauran de realitzar un examen final de la part suspesa. Mateix tipus examen que en l'avaluació contínua (I, II i III un examen i IV i V un altre examen).

- En cas d'anar a l'avaluació final de qualsevol dels exàmens, la nota màxima que es podrà obtenir de cadascun d'ells serà un 7.
- Els alumnes que no hagin superat o no s'hagin presentat a l'avaluació contínua de gener i juny, aniran de tota l'assignatura en un únic examen final. Es necessitarà una nota mínima de 7 d'aquest examen per aprovar.

criteris específics de la nota No Presentat:

Es considerarà un alumne no presentat aquell que ha realitzat menys del 50% de les activitats d'avaluació continuada o no s'ha presentat a l'avaluació final o a l'avaluació única.

Bibliografia

- Cano R, Collado S, Neurorehabilitación, Madrid 2012, Editorial Médica Panamericana
- Bisbe M., Santoyo C., Segarra V. , Fisioterapia en Neurología, Madrid 2012, Editorial Médica Panamericana
- Bleeckx, D., , Disfagia, evaluación y reducción de los trastornos de la deglución, Última edición disponible, MC.Grow-Hill
- Bobath K, Kong E. , Trastornos cerebromotores en el niño, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Bobath K. , Base neurofisiológica para el tratamiento de la parálisis cerebral, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Bobath B. , Actividad postural refleja anormal causada por lesiones cerebrales, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Bobath B, Bobath K. , Desarrollo motor en distintos tipos de parálisis cerebral, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Downie, P., Cash neurología para fisioterapeutas, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Espinosa, J., Arroyo, O., Martín, P., Ruiz D., Moreno, J. A., Guía esencial de rehabilitación infantil. Madrid., Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Juan FJ. , Evaluación clínica i tratamiento de la espasticidad, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Le Métayer M. , Educación terapéutica de la motricidad bucofacial, Última edición disponible, Masson
- Le Mèta, M.:Reeducacion cerebromotriz del niño pequeño, 1994, Masson
- LE MÉTAYER, M.: Rééducation cérébromotrice du jeune enfant. Education thérapeutique, Última edición disponible. Masson
- Levitt, S., Tratamiento de la parálisis cerebral y del retraso motor, Última edición disponible, Editorial Médica Panamericana
- Macias ML, Fagoaga J. , Fisioterapia en pediatría, Última edición disponible, MC.Grow-Hill
- SERI Sociedad Española de Rehabilitación Infantil, Rehabilitación infantil, Madrid 2012, Editorial Médica Panamericana
- Serra Gabriel MR., Díaz Petit J., De Sandro J. , Fisioterapia en neurología, sistema respiratorio y aparato cardiovascular., Última edición disponible, Masson
- Stokes M. , Fisioterapia en la rehabilitación neurológica, Última edición disponible, Elsevier
- Rubens J; Da Silva JG. Fisioterapia geriátrica. Practica asistencial en el anciano. (1a). Madrid: Mc Graw-Hill. Interamericana.2005
- Abric M Dotte P. Gestos y Activación em geriatría. Barcelona: Masson. 2003
- Delgado MA. Rehabilitación y fisioterapia en geriatría. Alcalá la Real: Formación; 2000
- <http://www.segg.es/tratadogeriatría/>
- Coordinadores: Sastre J, Pamplona R, Ramon JR; Biogerontología médica. Madrid: Ergon;2009
- Fisioterapia en Obstetricia y Uroginecologia. Carolina Walker. ED Elsevier Masson 2013 Barcelona

- Reeducación del periné. Fisioterapia en las incontinencias urinarias. Dominique Grosse y Jean Sengler. ED Masson S.A 2001
- Atlas de Anatomía de la pelvis y Cirugía Ginecológica. Baggihs Michael. 2 edición 2009 ED Médica Panamericana

Assignatures recomanades

- Anatomia II
- Patologia Mèdica
- Patologia Quirúrgica
- Biomecànica clínica
- Radiologia
- Procediments generals de fisioteràpia
- Valoració en fisioteràpia